

Governar sense tancar portes

CARLES DUARTE

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 23.03.09

El pacte entre socialistes i populars que permetrà a Patxi López esdevenir el primer lehendakari que no representa el nacionalisme basc d'ençà del restabliment de l'autogovern té, des del meu punt de vista, aspectes positius. Per exemple, desdramatitza la confrontació secular, destructiva i caïníta entre dretes i esquerres radicalment incompatibles que va dur Antonio Machado a parlar de les dues Espanyes de la Guerra Civil. No fa pas tant de temps, en vam viure episodis tan durs com la darrera legislatura del president Felipe González o les batalles mediàtiques posteriors als atemptats de l'11-M i la primera victòria electoral de José Luis Rodríguez Zapatero. D'altra banda, aquesta entesa fa possible la materialització d'una francament saludable alternança al Govern basc, tot i la comprensible indignació del PNB, partit d'on han sortit declaracions dures, com les de Xabier Arzalluz, que ha arribat a plantejar la possibilitat que el PNB deixi de presentar-se a les eleccions. Entre les lectures negatives que es poden fer de l'acord, hi ha el risc de decantament dels socialistes cap a posicions allunyades del progressisme que els hauria de caracteritzar i que caldria reclamar-ne. Per contra, certament la correlació de forces a les Corts Generals més aviat empeny el PSOE a construir aliances amb les formacions d'esquerres, que poden ser més receptives a les línies socials d'acció que el Govern de Zapatero està plantejant com a objectius d'atenció prioritària en aquests moments de crisi. Un altre previsible efecte negatiu de l'acord entre socialistes i populars és l'arraconament durant una temporada de l'orientació més federalista del PSOE, que pot haver afavorit l'escissió de la UPD de Rosa Díez, però que alhora ha permès a Rodríguez Zapatero aconseguir

excel·lents resultats a Catalunya. Els socialistes haurien d'esquivar una dependència excessiva del PP. Si queden segrestats pel discurs retrògrad del PP, que renuncia a entendre i a acceptar d'una manera natural que a Espanya hi conviuen pobles amb personalitats diferenciades, els socialistes poden caure en una espiral de tensió que afavoreixi la crispació i la radicalització entre sectors de la societat basca. Per això els socialistes, malgrat la tensió actual, haurien de mantenir oberta permanentment la porta del diàleg amb el PNB.

Cal no oblidar que la col·laboració entre socialistes i nacionalistes moderats bascos ha estat sovint fonamental tant a Madrid com a Vitòria, de la mateixa manera que ha passat amb els seus equivalents a les Balears o Galícia o com també hauria pogut succeir a Catalunya si, com al País Basc, no hagués existit una certa impaciència d'alternança entre una part de la població després d'una llarga presidència nacionalista.